

ეთამაშება ოქროს ვარსკვდავი
ჩვენს ღამაზ ქაღებს სხივების ფრქვევით...
რა სურათია, რა გუდსაკრავი,
ასეთ მომხიბლავ სურათის ქვევით!...

ნა. ქ. ბერძენიშვილი

Б ი ბ ი

№ 5 თბილისი მარტი 1954 წ. გამომცემლობა „კომუნისტი“ წელი XXXI. ფასი 2 ბაზ.

უცხოეთში

თუმა და სრულდება

— მე მინდა თქვენი სახლეგზედო დავდიო ასე:
თქვენს წარმატებებს გაუმარტოს,
სიცოცხლეს თქვენსას! —
წარმოთქვა ცრემდმა აღედვებით და ლვინით სავსც
ბრძოლის სასმისი გამოცადა, ბორომდე შესვა.
— მაღალბერი ვარ! — მგრძნობიარე აღმოხდა სიცილს. —

კარგა ხანია მე გაკიდვა მესმოდა მხოლოდ,
სუყვედას, —

მნითურ მასხარასაც მხიარუდ ცირკის,
ჩემი ვით ცეცხლის შეეშინდა ბოლოს და ბოლოს,
და არენაზე გამოსუდი ვერ ვიცან მე ის, —
უკვე გამხდარა შავგვრემანი, უცვდია ფერი,
ეს ჩემი ძველი მეგობარი, — ასეუდ წევის,
გაზეთებიდან ამონერიდ ციტატებს მღერის.
სამხატვრო საბჭოს თურმე ასე დაუდგენია:
ვყოფილყავი მე გამხდარი და მოსაწყენი,
იქ თურმე ბევრი უშრომიათ, ოფელი სდენიათ,
მაგრამ დღეს, ვფიქრობ, მოაგვარეს საკითხი ჩემი.
თუმცა ძღიერი ჰერცეგობით არ ვარ ძაღიან,
კინოებშიაც ისევ მოკლემეტრაჟით მნახავთ,
მაგრამ, აქა-იქ ხომ ვყლერ მაინც, ეს მართალია,
ასე რომ თავის გასაწყება არ მინდა ახდა!
თქვენ კი, ცრემდებო, არსად ჩახხართ, აი, საწყენი!..
სასაცილოა, მაგრამ მაინც სიმართე არი, —
რომ თითქმის ყველგან ეშინიათ რატომლაც თქვენი,
რომ დღემდე ვერსად ვერ მოძებნეთ თავშესაფარი!..
ამაოდ გეძებთ პიესებში, — ვერსად ვერ გხვდებით,
კინოებს ნახავ, — სიჩუმეა და მყუდროება,
გულით გინძოდეს, — ვერსად ველარ აქვითინდები,
სცენაზე ვერსად ვერ შეხვდები ნამდვიდ ცხოვრებას.
სად არი, აბა, ტრაგედია? სად არი დრამა,
ისეთი მწვერი და მგზნებარე, ვით ცეცხლის დავა?!..
ისეთი, რომლის დანახვაზე გულევაც ტიროდეს
და თვალებიდან თქვენ, ღვაროქაფად ჩამოდიოდეთ!..
ჩამოდიოდეთ, არ ვხედავდეთ თქვენში სიყარბეს,
რომ ვიგრძნოთ გულით ჭეშმარიტი წვა და ღულიდი,
რომ პირველ აქტში ალარ მივხვდეთ მეოთხის ამბებს,
და განვიცავოთ ვით ოსტროვსკის „ჭექა-ქუხიდი“!..
მე სიცილი ვარ, არ მაწუხებს მე ჩემი ბერი,
თქვენი ხვედრი კი, მეგობარო, სამწუხაროა,
ღრაო ითვიქრონ, ალარ შეგვწევს მოთმენა მეტი,
ჩვენმა მწერდებმა თქვენზეც;
თქვენზეც ითვიქრონ ღრა!

მე მოუდი გულით, მოუდი გრძნობით მივესაღმები
ოსტატებს ღრამის, ტრაგედიის, პროზის და დექსის,
რომელთაც ძაღუძთ თავიანთი შემოქმედებით
გამოგიწვიონ თქვენ, ცრემდებო... და ჩემიც ესმით!..

* * *
მტრედისფრად უკვე მოანათა ქაღაქს აისმა,
ნკარუნი ბრძოლის სასმისების ისევ გაისმა.
— გმაღლობთ! —
თქვა ცრემდმა და სასმისი დაცადა სურმოლად..
აქვე კუთხეში ზის მოწყენა თურმე თავიდან,
მეინახებს ბუს თვალებით შეხედა მტრულად...
ნამოღგა ზღაზენით,
დაამთქნარა
და მყის ნავიდა.
თარგმანი აზირან აგზილაშანი

უკოგის ათა

უკარისი ბოსალი და უკარისი თავაჯღმარა

ეროვნული
ცეკვის მუზეუმი

საქმე ძლიერ გამწვავდა, ისე გამწვავდა, რომ მოსალოდნელი იყო საშინელი გართულებანი. დაინტერესებულმა პირებმა, — ყუბანეიშვილმა და ფიჩხაძემ, — ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად სასწრაფოდ ქუთაისის მეორე უბნის სახალხო სასამართლოს მიმართეს.

ასე დაიწყო ოთხი წლის წინათ, 1950 წელს ეს თავსატეხი და ძნელად გადასაწყვეტი ამბავი, რომლის ბადალს იშვიათად თუ შეხვედებით მართლმაჯულების ისტორიაში.

მოუხედავად იმისა, რომ საქმე დაუყოვნებლივ გადაწყვეტის მოითხოვდა, ორი წლის განმავლობაში მაინც უმოქმედოდ ეგდო უჯრაში, როგორც ფარატინა ქალალდი. მოსამართლებს მხოლოდ 1952 წელს მოაგონდათ იგი და თავში ხელი იცეს. შეეშინდათ, ასეთი დიდმნიშვნელოვანი საქმის გაჭიანურებისათვის პასუხი არ მოგვთხოვონო და იმიგვ წლის თებერვალში ორჯერ გააჩინეს იგი. მაგრამ... ამხელა საქმის ორჯერ გარჩევა რას იქმარებდა? მესამედ მარტიში დაინიშნა პროცესი. რადგან სასამართლოში საქმის მსვლელობის დროს მთელი სიგრძე-სიგანით გამომულანდა წარმოებული საქმის სირთულე, უძინის სასამართლომ თავის თავშე ვერ აიღო მისი გადაწყვეტის მთელი პასუხისმგებლობა და დაუმთავრებელი საქმე დასამთავრებლად ქუთაისის საოლქო სასამართლოში გადაგზავნა.

საოლქო სასამართლომ 1952 წლის ათ აპრილს ერთი მხარის სასარგებლოდ გადაწყვიტა საქმე, ხოლო ათ ივნისს მეორე მხარეს მიაკუთვნა უპირატესობა. მიაკუთვნა და უცებ შეცებულა. პასუხისმგებლობისა მასაც შეეშინდა. თავისი განაჩენი თვეოთვე დაარღვია და საქმე ხელახლა გასარჩევად ქუთაისის მესამე უბნის სასამართლოში გადაგზავნა.

მესამე უბანი სხვებზე გაბედული აღმოჩნდა. საქმე, სხვადასხვა ინსტანციის მითითებით, სხვადასხვა დროს, სამჯერ გაარჩია, მეოთხედ 1952 წლის 15 ნოემბერს და საბოლოო გადაწყვეტილებაც გამოიტანა.

წაგებულმა მხარემ, როგორც წესია, 1953 წელს საქმე თბილისში, უმაღლეს სასამართლოში გაასაჩინეოა. იმავე წლის 25 აგვისტოს უმაღლესმა სასამართლომ ჩასთვალა, რომ ქუთაისის მესამე უბნის სასამართლოს გადაწყვეტილება ამ ფრიად მნიშვნელოვანი საქმის მიმართ ნაჩერევი და საფუძველს მოკლებული იყო. საქმე დაარღვია და კვლავ ქუთაისის პირველი უბნის სასამართლოს დაუბრუნა.

— მარტის დიდი იშედი მქონდა, მეგონა რომ გაზაფხული მომისწრეული...
მაგრამ მომხსნება... გაზაფხულს მკაცრმა დადგენილებამ დასწრო...

პირველ უბანში კაცი ვერ გამოინახა, რომ ეს უძნელესი საჩივარი გაერჩია და საქმემ მეხუთე უბანში ამოჰყოთავი. მეხუთე უბანში ითქიქრეს: „ჩვენისეთი რა თავი გვაქვს, მათ ვაჯობოთოთ“ და 1953 წლის 18 ოქტომბერს დახლართული და გადაწყვეტილი საქმე ისევ უმაღლეს სასამართლოს დაუბრუნდა. ამ საქმეში რესუბლიკის მაშინდელი პროკურორი ამ. ესაკიაც ჩაერია, განსაუთრებული პროტესტიც კი დაწერა და ქუთაისის პროკურორს სპეციალური წერილი გაუგზავნა: — საქმის დიდი მნიშვნელობის გამო, თვალი მაგრად გეპიროს, უსამართლობა არაფერი მოხდესო...

1950 წლიდან დღემდე საქმე ოცჯერ გაირჩა და მაინც ჯერ კიდევ არ არის დამთავრებული. მასზე ოცი თაბახი ქალალდი დაიწერა, მოწვეული

იქნა ოცი სპეციალური ექსპერტი, გაიგზავნა ოცჯერ ოცი სხვადასხვა პროტესტი, მიმართვა, უწყება. მაძიებლებს და მოწმებს სასამართლოში ყოფნით ოცზე მეტი სამუშაო დღე გაუცდათ. ახლა ისიც გავითვალისწინოთ, თუ სასამართლოს რამდენი სხდომა შედგა... სანიტერებია, რა საკითხია ასე გადაწყვეტილი?

ეს დახლართული საქმე ეხება ქუთაისში მცხოვრებ, ორი კარის მეზობლის — ყუბანეიშვილისა და ფიჩხაძის შორის ატეხილ დაგას იმის შესახებ, თუ... რომელ მათვანს აქვს უფლება სადაბაზო კარით ისარგებლოს.

კეშმარიტად, ასეთ ურთულესა და ძნელად გადასაწყვეტი ამბავს იშვიათად თუ შეხვედებით მართლმსაჯულების ისტორიის მანძილზე.

— აშშობენ რომ ხაჭოებს თევზი არა აქვთ, — გამ! მოდით როცა შესვენებაა და ჩემი თავი თქვენ გენაცვალოთ!

„კუპარა გების ღუქანი“

წულუკის რაიონი. სოფული გუბა. „ლამარას დუქანი“

— გონებაგანსილი გოგოა ლამარა, იცის რომ ბურდა უულის დათველა მშრომელ კაცს ძვირფს დროს დააკარგვენებს და ამიტომ ფასები თვითონვე შეასწორა... ცხრა მანეთისა და ცხრა შაურის ნაცვლად ათ მანეთს ვინდით, თოთხმეტ მანეთისა და თოთხმეტ შაურს მოკლედ თხუთმეტ მანეთად ანგარიშობს...

არ კინას გზია?

მომართებელი
ციცალი იმიტოვა

რა სჯობია მოგზაურობას!... სამი დღით თავისუფალი დრო ჩივიგდე ხელში და გადავწყვიტე ვწვეოდი კახეთის შესანიშნავ სოფელს — ზემო ალვანს, ვწვეოდი დიდი ხნის უნახავ ნეოგსაფ- მეგობრებს.

დილადრიანად, „ავტოტრანსის“ თელავის ქანტორას- თან ავილე ბილეთი და ავტობუსისაკენ გავეშურე. მანქანასთან ავტომძღოლი და 14-15-ოდე წლის გათხუპნული ბიჭი და- ფუსფუსებდნენ, მახლობლად მგზავრები იდგნენ. მეც შევუ- ერთდი მგზავრებს და მოთმინებით დავიწყე ლოდინი.

— ბოჩოლ! — ჩახლებილი ხმით გადმოსხახა ავტომძღოლმა თავის თანაშემწეს. — აუშვი ხალხი!

ცხრამეტადგილიანი ავტობუსი, ჰყლეტითა და ვაივაგ- ლახით, საჩქაროდ დაიკავა 26 კაცმა.

— ცივა აი, თბილად კი იქნებით!.. — გვანუგეშებდა უწმაწური სიტყვების წამატებით „ბოჩოლა“ მგზავრებს.

ამ სიციწროვეს კიდევ რამენაირად აიტანდა კაცი, მაგ- რამ მანქანამ ალვანის გზიდან გადაუხვია და სადგურისაკენ გასწია. სადგურთან რომ შეჩერდა, სადღაც სკამის ქვეშიდან „ბოჩოლა“ გამოძვრა და რიხიანად გაგვიცხადა:

— მანქანა ერთი საათით მატარებელს მოუცდის, დრო გაატარეთ!

ერთი საათის შემდეგ ოცდაექვს კაცს კიდევ თხუთმეტამ- დე დაემატა და გავწიეთ ალვანისაკენ.

ალაზნის ხილზე მელავზე წითელ ლენტოხვეული კაცი გამოტყვრა და პატარა ღროშა მანქანის წინ ხმალივით და- ატრიალა.

— ნიკალა! — თვალის ოდნავი მოჭუტვით შემოსხახა ავტომძღოლს. — ეს სამი კაცი ჩემია, ალვანამდე უნდა აიყვანო! — და კიდევ სამი უბილეთო მგზავრი მოემატა ჩემს ავტობუსს. მოვედით სოფელ ფშაველშა.

— ძია სანდრო, აბა, ჰა! — ღიმილით ეუბნება ნიკალა იქვე მომლოდინე ქოსა კაცს და ძია სანდროც თავის ხალხს უშატებს ავტობუსს.

როგორც იქნა, ჩავალწიეთ ზემო ალვანამდე.

მესამე დილით ყველაზე ოდრე მივედი ავტობუსის გაჩე- რებასთან. გამიხარდა, რომ პირველი ვიყავი. მაგრამ აი, ჩა- მოდგა მანქანა და ძია სანდრომ (ნიკალას პირველმა აგენტმა ზემო ალვანში) მოგროვილ მგზავრებს გამოუცხადა:

— ბილეთები გაყიდულია, ბავლიკას პიბედას გაჰყეთ! პავლიკას არ იცნობთ, პავლიკა ხომასურიძეს, თელაველ ავტო- მძღოლს?

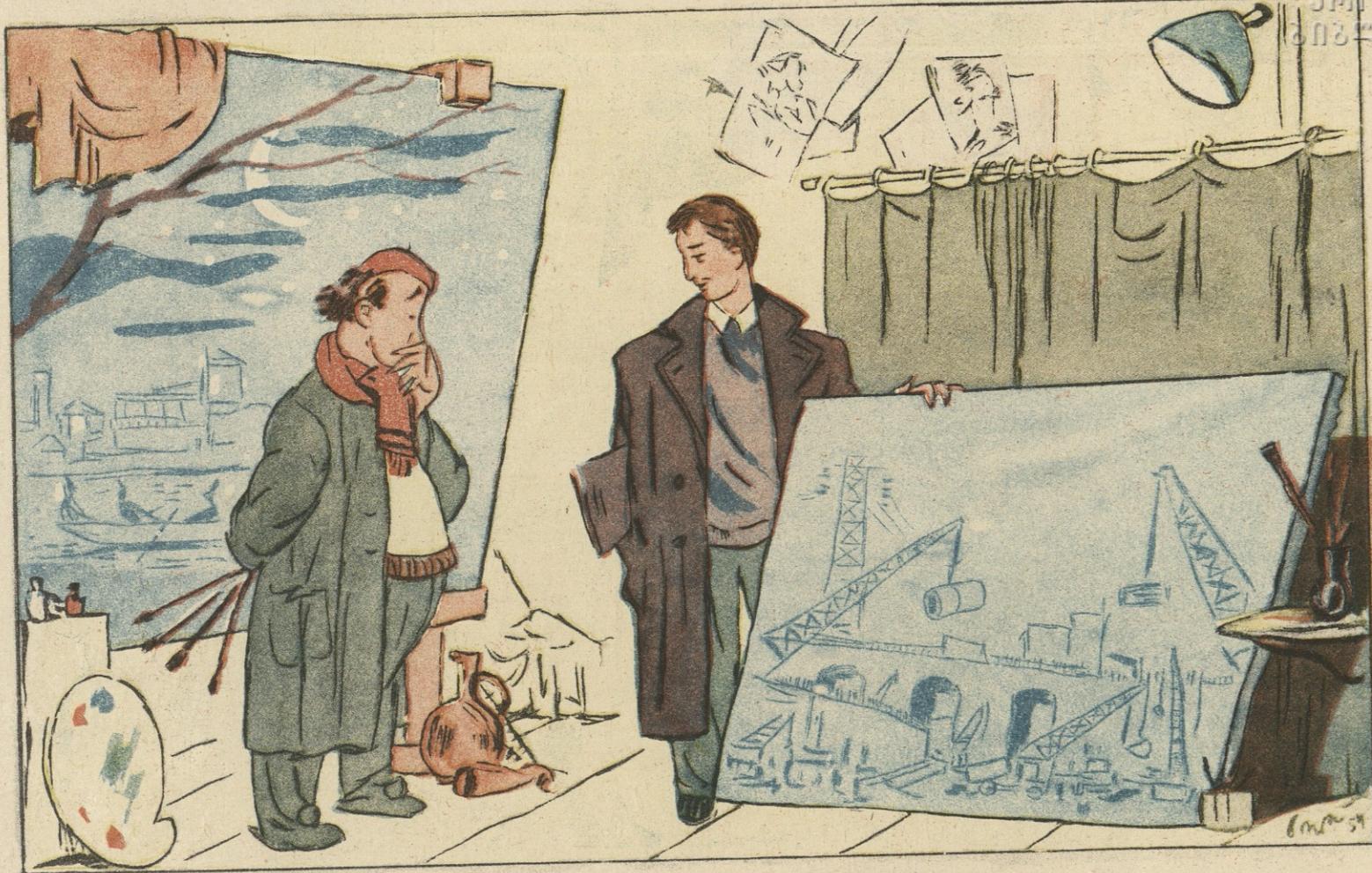
ცხრამეტადგილიან ავტობუსში ახლა მხოლოდ ორი ბი- ლეთი აღმოჩნდა.

— თქვენი ადგილი აქ არის! — მიმითითა სკამის ნანგრე- ვებზე „ბოჩოლამ“ და მეც დავემორჩილე. დაიძრა მანქანა და ყოველი სახლის წინ ჩერდებოდა. ვინ კითხულობს მგზავრთა რაოდენობას და მანქანის ტევადობას. გულმოდგინედ ალგებენ ჩევნი ნაცნობი „ბოჩოლა“ და ძია სანდრო ჩემ კისერზე ყვე- ლიან გუდებს, მატულიან ტომრებს, ლვინიან ტიკებს...

მანქანა იჯლრევა, ვგრძნობ როგორ წევთავს ჩემს ზურგზე მარილწყალი ყველის გუდილან... აი, ერთი შენჯლრევაც ამ დანგრეულ გზაზე და... სკამის ნატეხიდან თავამოყოფილი ლურსმნები ყოველ შენჯლრევაზე უწყალოდ მჩხვლეტენ.

როცა მანქანიდან ჩამომიტანეს, შარვალზე მილურსმული ორი ფიცარი ჩამომევა, რომელსაც „№ 2“ ეწერა ზედ. ძია სანდრო იქვე მგზავრობის ფულს ართმევს ხალხს და კმა- ყოფილი ილმება. ილმება ნიკალაც და „ბოჩოლაც“. ილ- მებიან თელავის ავტოტრანსის მესვეურები.

მაგრამ ამ ღიმილისაკან მგზავრებს როდი ეცინებათ...

ერთმა ძველად განცდილი წუთი იგარიშდა:
— თრთაჭალის დახატვას ფუნჯის მეტი რა უნდა?

შეორები კი, უბრალოდ, იხ, რაც ნახა, დახატა
და მირველი ხურათი წინაშლელი გახადა...

გ ა მ პ ა ნ შ რ ი ს პ ე რ დ ე ბ ი

სტალინიზი საქმეები რომ დავამ-
თავრე, ქსუისის მტს-ს ვესტუმრე. ჩემი
ძველი მეტოქე და მეგობარი, პირველი
სატრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირი
ალექსი ბერუაშვილი მოვინახულე. ჩვენ,
აგრე, მესამე წელია ერთმანეთი სოც-
შეჯიბრებაში გაყავს გამოწვეული.

ალექსიმ მტს-ი დამატარა. ცოტათი
შემშურდა კიდევ მათი. ჩვენს მტს-თან
შედარებით წინ წისულიყვნენ.

სადილობის დრო რომ მოახლოვდა,
ალექსი თავიანთ სასადილოსკენ გამიძ-
ლვა. ამან ხომ სულ მომილო ბოლო. მტს-
ში საკუთარი სასადილო გაეხსნათ!.. ბევ-
რი ვერ დაიტრაბახებს ამ ფულუნებით.

მართალია, სასადილო ერთ პატარა
ოთახში იყო მოთავსებული და ჩამოწო-
ლის. პირად მისულ სახურავს ნაუცხაოე-

ვად შეუენებული სამი ბოძი აკავებდა,
მაგრამ ის მაინც სასადილო იყო, ნამ-
დევილი სასადილო. ზედ, თითქოსდა ჩემს
გამოსაჯავრებლად, აბრაც კი დაექი-
დათ.

ალექსი, როგორც მასპინძელი, პირ-
ველი მიყიდა დახლოან და მებუფეტის
შეეკითხა:

— რა გაქვთ სადილად?

— სა-დი-ლად?.. — დამარცვლა მებუ-
ფეტები, — შამპანური, კონიაკი, არაყი და
ცხრა ნომერი ლვინო.

— მე გეკითხები სადილად რა გაქვს-
მეთქი? — გაუმეორა კითხვა ალექსიმ.

— მეტი არაური გვაქვს, — კვლავ
აულელებლად უპასუხა მებუფეტები, —
რას ინებებთ, კონიაკს თუ შამპანურს?

— საჭმელი მინდა, ადამიანო, საჭმე-
ლი!..

— საჭმელი?.. პოო, ახლა გამახსენ-
და, გვაქვს სამი დღის შავი პური, ცო-
ტათი გამხმარია, მაგრამ არა უშავს-
რა...

შევატყვე, ალექსი სიბრაზისაგან
თავს ძლივს იკავებდა. ჩემი შერცვა,
თორებ აყვირდებოდა.

— რა უცხო კაცივით იქცევი, —
დამშვიდებით განაგრძო მებუფეტები, —
გასული წლის ჩვიდმეტ დეკემბრიდან,
რაც ეს სასადილო გავხსენით, ერთი
დღეც არ მახსოვოს ცხელი ან ცავი კერ-
ძი გვერდიდა... არ გვამარაგებენ და მე
ხომ ზეციდან ვერ გავაჩენ...

არა, ტყუილად შემშურდა ქსუისის
მტს-ის სასადილოს ბედი!..

8. გამლიბი

რედაქტორი კარლ ბ ე ლ ა ძ მ. სარედაქციო კოლეგია: გრ. აბაშიძე, აკ. ბელიაშვილი,
ო. გრიშაშვილი, უჩა ჯაფარიძე, ი. ნონეშვილი, ს. ფაშალიშვილი.

თბილისი. Сатирико-юмористический журнал „Ниавги“. Редакция-издательство: რუსთაველის პროსპ. № 42. ტეл. 3-10-49.

ხელმოწ. დასაბ. 3/III 1954 წ. სტამბა „ზარია ვოსტოკა“, რუსთაველის პროსპ. № 42. შეკ. № 468 გამოც. № 5 ტიკ. 15.000 უმ 02460.

ნაწ. გ. ლორმიძე

თარევათის გაზარდე

განეთების ცრობით, ამას წინათ, ერთმა ღარიბმა გლეხმა თურქეთში თავისი ქალიშვილი 400 ლირად გატყიდა. სრამბოლში თავისუფლად პყიდიან და ყიდულობენ მოციკლეებს.

— ე. ზაგ შენს გოგოს რა ადირებს, კერ გამიგია, კულტურულ პალეს მივყიდი, —შეკვებს ჰომი არ გადავუჩდებ შეხაჭილად!